

Î N C H E I E R E

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător – Svetlana Filincova

Judecători – Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Feodorov Iurie, prin intermediul avocatului Gandrabur Valeriu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Feodorov Iurie către Compania Națională de Asigurări în Medicină, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican, Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Cardiologie și Bătrînac Aurel cu privire la repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Feodorov Iurie, prin intermediul avocatului Gandrabur Valeriu, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 februarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 09 februarie 2016, Feodorov Iurie s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican, Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Cardiologie și Bătrînac Aurel, solicitând încasarea din contul pârâților în mod solidar a prejudiciului material în mărime de 23000 euro, a prejudiciului moral în sumă de 50000 euro și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 350 de euro.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 14 iulie 2015, a fost internat în Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Cardiologie și în aceeași zi i-a fost stabilit diagnosticul conform fișei medicale a bolnavului de staționar nr. XX - XXXXXXX, și în urma diagnosticării reclamantului i-a fost recomandată o intervenție chirurgicală XXXXX.

La 17 iulie 2015, reclamantul a fost externat pentru a urma tratamentul ambulatoriu recomandat. Întrucât insistența sa pentru intervenția chirurgicală a fost ignorată de către medici, iar starea sănătății se agrava cu fiecare oră, reclamantul a fost nevoit să se adreseze pentru tratament la Clinica „Polisano” din România, unde

la 29 iulie 2015, a fost supus unei intervenții chirurgicale în regim de urgență, tratamentul fiind efectuat în staționar până la 26 august 2015.

Potrivit reclamantului, fiind internat în instituțiile-pârâte cu o stare de sănătate ce prezenta o acutizare gravă a bolii, acesta urma să fie supus investigațiilor suplimentare necesare și prescrise conform standardelor medicale cu scopul de a elucida motivul agravării, acutizării stării sau a monitoriza și elucida noile simptome, însă analiza superficială a stării de sănătate a fost demonstrată și prin concluziile de la Clinica „Polisano” din România, operându-l chiar în primele zile de internare.

Astfel, personalul medical din cadrul Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Cardiologie nu a dat dovadă de scrupulozitate științifică, prudență, scepticism obiectiv, vigilență și nu a întreprins nimic pentru a minimaliza riscurile profesionale, dar și pentru a preveni înrăutățirea stării de sănătate a pacientului. Din aceste considerente, reclamantul a solicitat angajarea răspunderii persoanelor care au avut o atitudine superficială față de obligațiile de serviciu, motiv pentru care consideră că în speță s-a stabilit cu certitudine că comportamentul lucrătorilor medicali din instituția medicală națională nu a corespuns deontologiei profesionale, or, la intervenirea cazului medical, adică adresarea după asistență medicală, reprezentanții sistemului medical urmau să-1 interneze, iar ulterior, când acesta a fost internat, urmau să se conducă după principiul precauției, ce impune întreprinderea tuturor măsurilor în cazul în care apare pericolul efectului negativ pentru mediul de sănătate. În cazul reclamantului, însă, se înregistrează o tactică lipsită de deontologie a eticii profesionale a lucrătorilor medicali, de datoria cărora ține protejarea vieții, sănătății, intimității și demnității subiectului uman.

Din aceste considerente, în rezultatul tratamentului neadecvat în cadrul Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Cardiologie, reclamantului i-au fost încălcate drepturile prevăzute de art. 5 al Legii cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, art. 20 al Legii ocrotirii sănătății, medicii fiind responsabili și de încălcarea art. 17 al Legii cu privire la exercitarea profesiei de medic, cât și a art. 11 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

În urma tratamentului primit în clinica „Polisano” din România, conform contractului de prestări a serviciilor medicale nr. 192 din 29 iulie 2015, reclamantul a achitat suma de 97020 RON, sau echivalentul a circa 23000 euro, care sunt, în opinia lui, în legătură cauzală cu încălcările comise de către medicii Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Cardiologie pentru asistență medicală necorespunzătoare și determinarea reclamantului de a solicita asistență medicală la o instituție din străinătate.

Mai mult, în rezultatul tratamentului neglijent și în urma acțiunilor ilicite prin care i-a fost pusă în pericol viața, reclamantul a suportat și suportă până la moment suferințe psihice care, de asemenea, sunt rezultatul acordării necorespunzătoare a asistenței medicale, în urma cărora reclamantul a suportat și un prejudiciu moral estimat de acesta la suma de 50000 euro.

Astfel, întru încasarea extrajudiciară a sumelor respective, Feodorov Iurie s-a adresat către Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Cardiologie și Ministerul Sănătății cu două cereri prealabile, însă prin răspunsurile din 02 noiembrie 2015 și din 28 noiembrie 2015, cererile prealabile au fost respinse.

Potrivit cererii de chemare în judecată, reclamantul deține polița de asigurare nr. XX eliberată la XX XXXXX XXXX, care prevede că acesta are dreptul la asistență medicală în volumul prevăzut de Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, cu termen de valabilitate conform bazei de date a CNAM, în care reclamantul a indicat că este de acord cu condițiile de asigurare, însă, contrar acestor prevederi speciale, instituite în domeniul acordării asistenței medicale, raportate la circumstanțele cauzei, se denotă o neglijare prin neaplicarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1387 din 10 decembrie 2007 cu privire la aprobarea programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală.

În speță se constată legătura cauzală directă dintre încălcarea deontologiei medicale de către lucrătorii medicali și prejudiciul moral cauzat reclamantului, deoarece acesta a fost supus unui comportament neadecvat din partea lucrătorilor medicali, fiind nevoit să apeleze la instituții medicale din afara țării, iar îngrijirea paliativă este cea care combină măsuri de terapie în scopul îmbunătățirii calității vieții pacienților și familiei acestuia, făcând față problemelor asociate cu boala amenințătoare de viață prin prevenirea și înlăturarea suferințelor, adică acest tip de asistență este unul mai mult psihologic, ce ajută pacienții și membrii familiei acestuia să suporte mai ușor boala și consecințele acesteia.

Din aceste considerente, mărimea compensației prejudiciului moral solicitat de către reclamant, urmează să fie în legătură directă cu suferințele psihice suportate de acesta, iar acordarea unei recompense bănești pentru suferințele psihice ale reclamantului în mărime de 50000 euro este una echitabilă în raport cu suferințele suportate.

Consideră reclamantul că pârâții urmează să răspundă solidar, deoarece la 17 iulie 2015, medicii de la Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Cardiologie, ilegal și neîntemeiat au refuzat operarea urgentă a sa, încălcând normele de acordare a asistenței medicale și normele deontologiei medicale stabilite de legea națională, dar și de standardele internaționale, care prevăd asigurarea în ansamblu a unui sistem medical adecvat, profesionist, ce ar asigura respectarea drepturilor pacienților, inclusiv dreptul la viață prevăzut și de art. 2 al CEDO.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 februarie 2017, acțiunea înaintată de Feodorov Iurie a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, a fost respinsă cererea de apel declarată de Feodorov Iurie, prin intermediul avocatului Gandrabur Valeriu, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 februarie 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că apelantul Feodorov Iurie nu a probat comiterea de către intimați în comun sau separat a vreunei fapte ilicite în

privința sa. Or, potrivit materialelor cauzei apelantul a fost consultat de medicii de profil din cadrul instituțiilor la care acesta s-a adresat sau a fost îndreptat, consecutiv, însă, după ultima consultație de către intimatul Bătrînac Aurel din cadrul Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican apelantul a refuzat internarea, fiind externat la solicitarea acestuia, astfel încât, prin prisma art. 23 alin. (1) al Legii ocrotirii sănătății, ce prevede că consimțământul pacientului este necesar pentru orice prestație medicală propusă (profilactică, diagnostică, terapeutică, recuperatorie), acesta a renunțat la serviciile prestate de instituția medicală indicată, actul de voință al acestuia în sensul dat fiind exprimat în scris și expres.

Prin urmare, dat fiind faptul că norma nominalizată instituie interdicția supunerii apelantului unui tratament contrar voinței sale, neprestarea serviciilor medicale pretinse de apelant, și anume efectuarea intervenției chirurgicale XXXXX, nu era posibilă fără voința expresă a apelantului, instanța de apel a conchis faptul că concluzia consultativă a medicului Bătrînac Aurel nu echivalează cu un refuz de intervenție medicală.

De asemenea, instanța de apel a respins argumentele apelantului referitoare la faptul că pe lângă cerințele expuse în concluzia consultativă nominalizată, acestuia i-au fost înaintate cerințe de acumulare a unei sume de 8000 euro și că intervenția chirurgicală putea fi programată doar pentru toamna anului 2015, deoarece acestea poartă un caracter declarativ și neprobat, astfel încât nu pot fi reținute de instanță prin prisma art. art. 118, 121, 122, 130, 239 și 240 CPC.

Mai mult, Curtea de Apel Chișinău a constatat că lipsa unei intervenții chirurgicale de urgență asupra apelantului în perioada de până la externarea sa din Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican, nu constituie un refuz de intervenție urgentă medical-chirurgicală și, astfel, acest fapt nu poate fi apreciat ca fiind ilicit. Or, la materialele cauzei lipsesc probe ce ar dovedi refuzul intimaților de a acorda asistența medicală necesară sau înaintarea vreunor prescripții nefondate, ce nu puteau fi executate de către apelant.

Instanța de apel a respins și argumentele apelantului referitoare la faptul că instituția medicală română nu i-a înaintat prescripții similare celor înaintate de Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican, deoarece din materialele cauzei reiese că la data prezentării acestuia la instituția respectivă starea apelantului implica urgența intervenției chirurgicale, stare ce nu exista la data externării acestuia, motiv pentru care situațiile date nu erau similare și, astfel, înaintarea prescripțiilor nominalizate nu constituie un fapt ilicit.

La 26 februarie 2018, Feodorov Iurie, prin intermediul avocatului Gandrabur Valeriu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar la 28 martie 2018 – recurs suplimentar, solicitând admiterea acestora, casarea integrală a deciziei și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Feodorov Iurie, prin intermediul avocatului Gandrabur Valeriu, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 CPC, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 23 ianuarie 2018, fiind expediată participanților la proces la data de 08 februarie 2018 (f.d. 72, vol. II), însă la materialele cauzei nu există dovezi privind recepționarea acesteia de către părți. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018 a fost depus la 26 februarie 2018, în conformitate cu art. 434 CPC, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) CPC, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al CPC, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) CPC, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 CPC, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Feodorov Iurie, prin intermediul avocatului Gandrabur Valeriu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Feodorov Iurie, prin intermediul avocatului Gandrabur Valeriu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător

Judecători

Svetlana Filincova,

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu